154215 - Ölü İçin Ağlamanın Caiz Oluşu Ve Ölü İçin Ağıt Yakmanın Haram Oluşu

Soru

Bazı kadınların ölüler için ağlamalarıyla birlikte yanaklarını vurmaları ve yakalarını yırtmalarının hükmü nedir?

Detaylı cevap

Allah’a hamd olsun.

Beraberinde ağıt yakma ve yanaklara vurmanın bulunmadığı sürece ölüye ağlamak caizdir. Nitekim Buhari’nin 1284’te Usame’den aktardığına göre Nebi sallallahu aleyhi ve sellem kızı Zeyneb radıyallahu anha’nın oğlunun vefatı nedeniyle ağlamıştı. Usame b. Zeyd radıyallahu anh şöyle anlatmıştır: “Bizler Nebi sallallahu aleyhi ve sellem'in yanında bulunuyorduk. Birden kızlarından birisinin gönderdiği haberci geldi. Kendisi ölmek üzere olan çocuğu için gelmesi için çağırıyordu… Sonra Nebi sallallahu aleyhi ve sellem beraberinde Sa'd b. Ubade, Muaz b. Cebel olduğu halde kalkıp gitti. Hasta çocuk Nebi sallallahu aleyhi ve sellem'in kucağına verildi. Çocuğun nefesi hırıltılı bir şekilde gidip gelmekte idi. Çocuğun nefesi, sanki eski bir kırbaya dökülen su sesi gibi çıkıyordu. Nebi sallallahu aleyhi ve sellem'in gözleri yaşlarla doldu. Sa'd b. Ubade (bu yaşları görünce) "Ya Resulallah! Bu (yaş ve ağlama) nedir?" dedi. Resulullah sallallahu aleyhi ve sellem "***Bu (gözyaşı) Allah'ın kullarının kalplerine koyduğu bir rahmettir. Allah ancak kullarından merhametli ve şefkatli olanlara merhamet eyler***" buyurdu.”

Ebu Hureyre radıyallahu anh şöyle anlatıyor: Nebi sallallahu aleyhi ve sellem annesinin kabrini ziyaret etti; ağladı ve etrafında bulunanları da ağlattı. Sonra buyurdu ki: ***“Rabbimden onun için istiğfarda bulunmam için izin istedim; verilmedi. O’ndan onun kabrini ziyaret etmem için izin istedim; bana izin verdi.”*** (Müslim, 976)

Eğer ağlamanın beraberinde yanaklara vurmak, üstü başı yırtmak ve Allah'ın yazgısına karşı bir kızgınlık bulunuyorsa o zaman bu ağlayış caiz olmaz. Nitekim Buhari'nin 1294'te Abdullah bin Mesud radıyallahu anh'tan rivayet ettiğine göre o şöyle demiştir: "Resulullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurmuştur: ***"(Ölüler için) Yanaklarına vuran, yakalarını yırtan ve cahiliyedeki adet üzere feryad eden kimse bizden değildir."***

Nevevi rahimehullah şöyle der: "Yas tutmaya, ağıt yakmaya, yanaklara vurmaya, yaka paça yırtmaya, yüzü tırmalamaya, saçı dağıtmaya ah vah ile feryadü figan etmeye gelince. Bütün bunlar ashabın (Şafiilerin) ittifakıyla haram olan işlerdir. Cumhur haramlığını açıkça beyan etmiştir. Bir grup bu konuda icma nakletmiştir." (*Şerhu'l-Mühezzeb*, 5/281)

İbn Abdilber rahimehullah der ki: "Nebi sallallahu aleyhi ve sellem'in ***"Ölüm Vacip olunca ağlamasınlar "*** buyruğuyla kastedilen ölümün vücubiyetidir. Buna göre mana, Allah en iyisini bilir, bağırıp çağırmaya ağıt yakmaya dair herhangi bir şeyin (hastanın) ölmesi sonrasında caiz olmayışıdır. Ancak gözün yaşarması, gönlün hüzünlenmesine gelince sünnette bunun mübah oluşu sabittir ve buna dair alimler topluluğunun icması vardır." (*el-İstizkar,* 3/67)

Şeyh İbn Baz rahimehullah şöyle demiştir: "Bu konularda bir Müslümanın yapması gereken; sabretmesidir, (ecrini Allah'tan bekleyerek) kendine hakim olmasıdır; ağıt yakmamasıdır, üstünü başını yırtmamasıdır, yanaklarına vurmaması vb dir. Nitekim Resulullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurmuştur: ***"(Ölüler için) Yanaklarına vuran, yakalarını yırtan ve cahiliyedeki adet üzere feryad eden kimse bizden değildir."*** Yine şöyle buyurmuştur: ***'Ümmetimde dört şey vardır ki, cahiliye işlerindendir, bunları terk etmeyeceklerdir: Haseple (yani ırk ve kabile üstünlüğüyle) övünme, nesebi sebebiyle insanları kötüleme, yıldızlardan yağmur bekleme, (ölenin ardından) matem ve ağıt yakma!' Buyurdu ki: 'Matemci kadın, şayet tevbe etmeden ölecek olursa, kıyamet günü üzerinde katrandan bir elbise, uyuzlu bir gömlek olduğu halde (kabrinden) kaldırılır."*** (Müslim, Cenâiz 29)

Niyâha; ölüye ağlarken sesi yükselterek ağlamaktır.

Resulullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurmuştur: "***Ben feryat ederek ağlayan, saçını***

***başını tıraş eden, elbisesini yırtan (kadın)dan berîyim.*"**

Saçını başını tıraş eden; musibet anında saçını tıraş eden yahut yolan kadındır. Elbisesini yırtan da musibet anında elbisesini yırtan kadındır. Feryat eden de; musibet anında sesini yükselten kadındır. Bütün bunlar yas-kederdendir. Buna binaen böyle bir şey yapmak bir kadın için de bir erkek için de caiz olmaz." (*Mecmûu'l-Fetevâ*, 13/414)

Allah en iyisini bilir.